

NARODNI DNEVNIK

Izhaaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem čeku, uradu štev. 13.633.

Beseda o zaupanju.

Ena najbolj simpatičnih potez sedanjega vlade je, da hoče z vso odločnostjo zatre-
ti ono znano intrigriranje, kombiniranje
in špekuliranje, vsled česar je bila naša
država skoraj stalno v dobi večnega kri-
zarenja in vsled česar ni moglo priti do
prepotrebne konsolidacije države. Pri
tem pa je zlasti pozdravljati to, da hoče
sedanja vlada ta svoj zdrav program iz-
vesti brez ozira na nasprotovanje raz-
nih poklicnih politikov, ki so vedno ži-
veli le od intrig ter špekulacij. Ti politi-
ki so zato čisto naravno potisnjeni v novi
situaciji ob stran in zato seveda skušajo
z vsemi sredstvi, da bi se dokopali zopet
do vlade in da bi trajal stari kaos še na-
prej. Samo v kaosu se namreč da uspeš-
no intrigrirati in samo tedaj kadar vlada
nered, cvete pšenica za politične intrige.

Med temi ob stran potisnjenimi poli-
tiki so tudi nekateri slovenski politiki
in ker ti še nikdar niso pokazali druge
zmožnosti, ko da so mojstri v intrigi, za-
to so se tudi sedaj zatekli k intrigi. Tako
govore po Beogradu, da se večini sloven-
skega naroda ne sme zaupati, njih emi-
sariji po Sloveniji pa zopet govore, da
Beograd in merodajni krogi nikakor ne
morejo zaupati večinski slovenski stran-
ki in da je ta zato izključena iz vsake
kombinacije.

In na tej od njih samih izmišljeni fa-
buli o nezaupanju Beograda do večinske
slovenske stranke zidajo vse svoje načr-
te in na tej fabuli upajo ustanoviti neki
napredni blok, ki bi bil sicer samo fik-
cija, vendar pa za nepoučen Beograd do-
volj tehten argument, da bi zlezli ti vse-
skoz negativni politiki v vlado.

To fabulo o nezaupanju do večine slo-
venskega naroda pa je treba temeljito
razkrinkati, ker je neresnična, a obenem
tudi skrajno žaljiva za slovenski narod
in skrajno nevarna za državo. Neresnična,
ker je slovenski narod več ko enkrat
dokazal svojo nepokolebljivo udanost za
državo. Niti enkrat se še ni zgodilo, da
bi država apelirala na Slovence in da
ne bi ti v skladu izvršili svojo dolžnost
do nje. In drugače tudi biti ne more, ker
je slovenski narod vedno z zanosom sa-
njal o Jugoslaviji in iz dna duše pozdra-
vil tisto srečno uro, ko je Jugoslavija na-
stala. In takoj potem. Kdo je prvi hi-
tel v Beograd graditi Jugoslavijo, kdo je
takoj izročil vse posle pokrajinske vlade
in vse njeno premoženje Beogradu? Ali
niso bili to Slovenci in med njimi ravno
oni, ki se danes lahko ponašajo z zaupa-
njem večine slovenskega naroda? In tem
ljudem naj bi Beograd ne zaupal? Ali je
mogoča taka kratkovidnost in sicer sa-
mo na ljubo ljudi, ki so se dosedaj izka-
zali le v intrigah? Mi vemo, da Beograd
ni tako kratkoviden in mi vemo, da tako
tudi biti ne more, ker ve Beograd, da bi
žalil Slovence in izpodkopaval temelje
države, če bi zidal svojo politiko na ne-
zaupanju do večine Slovencev. Taka po-
litika je prihranjena samo ob stran po-
tisnjenim politikom in samo za nje tudi
primerna.

Ne more biti težje žalitve za Slovence,
kakor je kleveta, da večina Slovencev ne
zasluži zaupanja. Je sicer res, da je Slo-
venec doživel po preobratu že težka raz-
očaranja in da jih je doživel so ravno
najbolj pripomogli oni, ki hočejo še dan-
es klevetati Slovence kot nezanesljive.
Dobro pozna slovenski narod te svoje
klevetnike in zato jih je tudi uničujoče
obsodil na vseh volitvah in jih bo na pri-
hodnjih še temeljiteje.

Mnogo prežrel pa je slovenski narod,
da ne bi ločil države od dela teh klevet-
nikov in zato je slovenski narod vedno
za državo in vedno proti svojim klevet-
nikom. Pa še nekaj je treba pripomniti.

Pri volitvah bo vlada obračunala s pašičevci.

Beograd, 4. maja. Poleg tega, da vlada
pridno dela za utrditev svojega položaja
v narodni skupščini in za povzdigo svo-
jega ugleda med narodom, se radikalni
del vlade resno pripravlja na bodoče
skupščinske volitve. To se sme vzeti kot
jako značilno znamenje, da namerava
vlada čimprej razpustiti narodno skup-
ščino in razpisati za njo nove volitve.
Velja Vukičević dela kot notranji mini-
ster na tem, da uredi in dovrši vse po-
trebne administrativne priprave za iz-
vedbo volitev. V ožji okolici Velje Vu-
kičevića so začeli izdelovati podroben vo-
lilni načrt radikalne stranke. Če ta uspe,
morajo priti v skupščino povsem nove
osebe iz radikalne stranke, tako da bi
radikalna stranka v novi skupščini čisto
drugače izgledala. Velja Vukičević de-
luje na to, da se pri novih volitvah iz-
ključi iz političnega življenja vse tiste
osebne, ki nasprotujejo njegovemu po-
litičnemu naziranju. Med te politike spa-
da tudi nekaj zelo uglednih oseb iz radi-
kalne stranke, ki so že večkrat zavze-
male važne položaje v državi in ki so
prišle na najodličnejša mesta v vodstvu
stranke in tudi v državni hierarhiji.

Kolikor se more izvedeti, se volilni na-
črt Velje Vukičevića nanaša na vso dr-
žavo in ima pred očmi interese radikalne
stranke. Posebno iznenadenje bodo baje
prinesli službeni nosilci list radikalne
stranke. Na vsak način bosta po tem
načrtu Velja Vukičević in Ljuba Jova-
nović kandidirala vsak v treh najvažnejših
volilnih okrajih. Ona dva naj bi se s svo-
jo veljavo postavila nasproti drugim po-
litičnim osebnostim iz radikalne stranke
in iz radikalnega kluba. Kakor se je do-
znalo, naj bi Ljuba Jovanović razen v
svojem dosedanjem okraju v južni Dal-
maciji kandidiral še v kakem tretjem
okraju. Po tem načrtu bi Velja Vukičević
ne kandidiral več v svojem dosedanjem
okraju Pirotu, temveč bi prenesel kandi-
daturu v kak vojvodinski okraj, dalje bi
postavil glavno kandidaturu v Sremu kot
naslednik Pašića in potem še v kakem
tretjem okraju.

NOVI KAZENSKI ZAKON V ZAKONO- DAJNEM ODBORU SPREJET.

Beograd, 4. maja. Včeraj je zakono-
dajni odbor končno sprejel načrt kazen-
skega zakona s 7 proti 4 glasovom. Seja
se je začela ob 4. Obravnavati se je za-
čel člen 336. Pri vsakem členu se je raz-
vila debata, v katero so posegali med
drugimi Ranković, dr. Gosar, dr. Beh-
men, dr. Dušan Subotić, dr. Hodžar, Mo-
skovljević, Drljević, Budisavljević, Timo-
tijević in predsednik odbora Živković.
Med drugim je bil sprejet v zakon tudi
»kancelparagraf«, po katerem se kaznu-
je zloraba cerkve v politične namene.

VESTI O INCIDENTU PRI UNCU SO POPOLNOMA IZMISLJENE.

Beograd, 4. maja. Sinočnje beograjske

V najtežji zunanji situaciji je danes naša
država in bolj ko kdaj je potrebno, da
so vsi Jugoslovani naravnost primer slo-
ge. Pa pridejo za oblast se boreči izri-
njeni slovenski politiki in govore, da so
Slovenci nezanesljivi. Ali se to ne pravi
podpirati italijanske težnje, ali ni to zlo-
čin proti državi? In brez vsakega, tudi
najmanjšega dokaza se taka kleveta iz-
naša! V resnici, človek mora obstrmeti,
na kako nizko stopnjo vrže vladnoželost
ljudi.

Če pa že govorimo o zaupanju, potem
je treba pogledati tudi, kdo širi kleveto
o nezanesljivosti večine Slovencev. Ali
niso to isti ljudje, ki so plačali Sloven-

Po novem volilnem načrtu, ki ga izde-
luje okolica Velje Vukičevića, bi prišel
v prav neugoden položaj Marko Trifko-
vić, sedanjí podpredsednik radikalne
stranke. Marko Trifković je dozdej zastop-
al somborski volilni okraj, kjer se je,
kakor znano, pojavil svoj čas največji po-
kret v prilogi politiki Ljube Jovanovića.
Iz tega okraja je tudi dr. Joca Lalošević,
eden najodličnejših pristašev Ljube Jo-
vanovića. Verjetno je, da bo Ljuba Jova-
nović postavil svojo kandidaturu v som-
borskem okraju proti kandidaturi Marka
Trifkovića.

S temi dejstvi so danes na čistem že
tudi sami pašičevci. Zato se je pojavila
misel, da bi v krajih, kjer je dozdej kan-
didiral Nikola Pašić, kandidiral kot naj-
uglednejši radikal Marko Trifković. To
naj bi se zgodilo posebno v Sremu, kjer
dr. Janjić in Ljuba Popović že priprav-
ljata teren za kandidaturu Marka Trif-
kovića.

Največje spremembe bodo, kakor iz-
gleda, nastale v Vojvodini, kjer bo od do-
sedanjih nosilcev list siguren menda
edino le še dr. Ninčić.

Dr. Milan Stojanović menda v spod-
njem Banatu sploh ne bo več kandidiran,
ker ga tudi njegovi pristaši ne marajo.
Ogrožen je tudi položaj dr. Slavka Mile-
tića, ker mu bo Velja Vukičević postavil
za protikandidata sedanjega kmetijskega
ministra Stankovića.

Vlada računa, da ji bo delo v Vojvo-
dini olajšano s tem, ker bodo za njo gla-
sovale tudi narodne manjšine.

Zanimivo je, da se oba člana kluba
Ljube Jovanovića iz južne Srbije, to sta
Antiparmaković in Trbić, stalno zadržu-
jeta na terenu. Tam sta ogrožena man-
data Jovanu Cirkoviću in Tomi Popoviću.
Tako izgleda, da nekateri pašičevci
sploh ne bodo več kandidirali in da se
bodo umaknili iz političnega življenja.
Tako ne bo več kandidiral dr. Momčilo
Ivković, glavni tajnik radikalne stranke,
ki je bil nosilec liste za Slavonijo.

»Novosti« so prinesli vest o nekih spo-
padih, ki so se baje dogodili med na-
šimi in italijanskimi stražami v bližini
Rakeka. Ta vest je prišla iz Ljubljane.
Po tej vesti je bilo baje na obeh straneh
pet mrtvih. Glede na to vest se je notra-
nje ministrstvo takoj obrnilo na velikega
župana v Ljubljani in dobilo od nje-
ga sporočilo, da takega incidenta sploh
ni bilo. Proti večeru so tudi v zunanjem
ministrstvu in na italijanskem poslani-
štvu popolnoma dementirali ta dogodek.

VOJAŠKA KONTROLA NAD BOLGA- RIJO ODPRAVLJENA.

Sofija, 4. maja. Dne 15. t. m. bo od-
pravljena nad Bolgarijo mednarodna vo-
jaška kontrola.

cem njih zaupanj še vedno le s finan-
čnimi polomi? Ali niso to isti ljudje, ki
so osem let s svojimi večnimi intrigami
samo ovirali konsolidacijo države. In ti
ljudje bi govorili o nezanesljivosti dru-
gih!

Pregovorna je in je bila zvestoba
Slovencev in o tej zvestobi ne do-
puščamo nobenega dvoma! Niti naj-
manje pa ne dopuščamo klevete o ne-
zanesljivosti večine Slovencev, ker s
krvjo in trpljenjem, delom in žrtvami je
dokazana zvestoba Slovencev do države
in tako ostane na vse večne čase.

In če hoče Beograd državi dobro, po-
tem bo to tudi vedno upošteval.

Svetovna gospodarska kon- ferenca v Ženevi.

Ženeva, 3. maja. Danes je prispela že
večina delegatov na svetovno gospodar-
sko konferenco v Ženevi. V vsem je pri-
javljenih na konferenci bo zastopanih 43
žencev. Na konferenci bo zastopanih 43
držav, med njimi tudi Združene države
Severne Amerike, Sovjetska unija, Tur-
čija in Egipt, ki vse niso članice Zveze
narodov. Konference se udeleži tudi oko-
li 200 novinarjev.

Konferenci bo predsedoval belgijski
minister Theunis. Konferenca se otvori
danes v sredo in bo trajala približno dva
tedna. Konferenca pa bo imela samo po-
svetovalno pravico.

ZAKLJUČEK KRONSKJE SEJE.

Beograd, 4. maja. Včeraj popoldne od
pol 5. do pol 9. se je na dvoru nadalje-
vala seja kronskega sveta. Nadaljeval se
je oni del poročil, ki predvčeršnjim še
ni mogel priti na vrsto. Predsinočnjim
so se obravnavali bolj gospodarski reso-
ri, včeraj pa so prišli na vrsto drugi. Po
končani seji so se ministri razšli, ne da
bi sploh kdo hotel dati kako sporočilo o
seji.

Z včerajšnjim delom je bilo posveto-
vanje na dvoru končano. Zatrjujejo, da
so se na obeh teh sejah pod kraljevim
predsedstvom obravnavala v prvi vrsti
gospodarska vprašanja in ukrepi za
ozdravljenje naših gospodarskih razmer.
Vlada bo na svojih prihodnjih sestankih
izdelovala posamezne točke programa,
ki je bil določen v seji na dvoru in ki se
tiče ureditve naših gospodarskih vpra-
šanj.

Na dvoru sta ostala kot zadnja pred-
sednik vlade Velja Vukičević in vojni
minister general Hadžić. Velja Vukiče-
vić je odšel z dvora nekaj po pol 9. in
ni hotel dati nobenih sporočil.

VPRAŠANJE SPOPOLNITVE VLADE SE VEDNO ODPRTO.

Beograd, 4. maja. O spopolnitvi vlade
se širijo najrazličnejše vesti. Vztrajno se
vzdržuje vest, da je vstop Bože Maksimo-
vića v vlado že gotova stvar. Ljuba Da-
vidović pa se baje upira tej nameri in
pravi, da je treba Maksimoviće vstop v
vlado na vsak način preprečiti, pa če
bi šlo tudi za ceno razcepa demokratske
stranke.

Podrobnosti o spopolnitvi vlade se ne
morejo izvedeti. V tej zvezi se pripisuje
velik pomen včerajšnjemu posetu dr. Ni-
kića pri Velji Vukičeviću. Trde, da je za
dr. Nikića v novi vladi rezerviran port-
felj. Sicer pa so vsi krogi, ki pridejo v
tem oziru v poštev, do skrajnosti rezerv-
virani in so vse vesti o spopolnitvi vlade
samo ugibanja.

SAMOSTOJNO - DEMOKRATSKI KLUB SE BO RAZCEPIL.

Beograd, 4. maja. Pri predsedniku vla-
de Velji Vukičeviću je bilo včeraj več
konferenc. Opazilo se je zelo, da se je
mudil pri njem dolgo časa dr. Nikić. Ve-
lja Vukičević je imel tudi razgovore z
nekim odličnim članom samostojno-de-
mokratske stranke. Zato se je raznesla
verzija, da namerava Velja Vukičević
pridobiti zase klub samostojnih demo-
kratov. Je pa še druga bolj verjetna ver-
zija, da bi Velja Vukičević iz samostoj-
no-demokratskega kluba rad pritegnil k
sebi Jurija Demetrovića, dr. Palčeka in
Gligorija Božovića in jih pridobil za se-
danjo kombinacijo. To bi pomenilo, da
bi se samostojno-demokratski klub raz-
cepil in bi se samo ti trije poslanci pri-
tegnili v novo kombinacijo.

Apel inteligenci.

»Jugoslovanski Lloyd« je objavil pod naslovom »Treba, da nam pomorete zelo zanimiv članek iz Beograda. Dasi je članek namenjen v prvi vrsti hrvatski inteligenci, vendar v polnem obsegu tudi za slovensko inteligenco, ker ravno tako izven političnega življenja kot hrvatska je tudi slovenska inteligencija. Kaka škoda pa nastaja iz tega za narod in državo, smo že opetovano omenili. Nad vse razveseljivo pa je to, da danes ne spoznavata velike škode, ki nastaja iz pasivnosti inteligence v javnem življenju samo Ljubljana in Zagreb, temveč tudi Beograd in najbolj merodajni krogi v državi. Jasen dokaz, da je v resnici tako, je ravno apel objavljen v »Jug. Lloyd«.

V uvodu omenjenemu članku »J. L.« piše članekar, kako je Beograd do zadnjega časa nudil vedno isto žalostno sliko. V vsaki drugi prestolici kipi življenje le v Beogradu je drugače. Tuji in državljani iz pokrajin izboljšajo v Beogradu čas, ker ne morejo dokončati svojih poslov. Vse gre v Beogradu počasi naprej in hite le avtomobili in tramvaji. Državni aparat je pod kritiko, nikjer ni nobenega sistematičnega dela, samo prazno in brezplodno debatiranje po kavarnah je edino, v čemur obstoji beograjsko politično življenje. Vsaka stvar, pa naj bo politična, gospodarska ali kulturna, se presoja le z najožjega osebnega stališča in vse je kazalo, ko da Beograd ne pozna niti načel in niti širših pogledov. Vsaka iniciativa, ki je prišla iz pokrajine, zlasti iz prečanih krajev, je bila hitro pokopana, ker ni konvenirala slaboznani čaršiji. Ta čaršija je povzročiteljica vsega zla in vsega nezadovoljstva in na vse zadnje se je položaj tako poostil, da so se morali najodličnejši beograjski krogi vprašati, kam da vsa stvar vodi. In tedaj so spoznali, da se more dogoditi vse mogoče, če niso Srbi sposobni, da te probleme rešijo.

Ti problemi so igrali pri sestavi Vukičević Marinkovićevе vlade odločilno vlogo. In ti problemi so povzročili pri najbolj merodajnih krogih odločilne sklepe, ki se bodo sedaj pričeli izvajati brez ozira na vsa nasprotovanja in na vse intrige.

Vprašanja so postavljena in ve se, da jih je treba rešiti, niso pa še tu odgovori, kako jih je treba rešiti. In sedaj pride najvažnejša stvar: Nima sile Beograd, ta bi dal iniciativno za odgovore na ta vprašanja, ker nima zadosti ljudi, ki bi znali izvleči državni voz iz teže situacije.

Beograd rabi pomoč od inteligence na Hrvatskem. Ugleden in upliven gospod iz Beograda je dejal: Mi smo videli in tudi že kmetije iz predvojnih Srbije vedo to, da je v hrvatski inteligenci polno ljudi, ki bi mogli silno pomagati vladi in državi. V Beogradu

in v Srbiji imamo nekaj močnih osebnosti, nimamo pa dovolj sposobnih in discipliniranih strokovnjakov in inteligentov, ki bi mogli biti resnični in dobri sodelavci. Naše prepričanje je, da so taki ljudje med hrvatsko inteligenco, ki je bila dosedaj od demagoških strank in od dosedanjih upraviteljev države politisnjena ob stran. Ta inteligencija pa mora sedaj priti do besede in sicer do zelo odločilne besede.

»Toda, kako naj pride do besede, če pa ni inteligencija ne v parlamentu, ne v vladi in ne v diplomaciji?«

Na to vprašanje pa je odgovoril beograjski politik: Zal je v resnici tako, ali v bodoče ne sme tako biti. Pustimo vse rekriminacije. Hrvatska inteligencija in gospodarski krogi se morajo v katerikoli splošni narodni organizaciji približati beograjskim krogom, ki hočejo silne osebnosti izvleči iz pasivnosti.

Mnogo stvari je že dozorelo po dragih eksperimentih in neuspehih in sedaj se iščejo samo sposobni in odločni moške in nič drugega kot moške, ki nam bodo pomogli, da se ta zrela tur preseka. S hrvatsko inteligenco računajo danes mnogi zelo uplivni krogi in to si treba zapomniti in po tem postopati.

Kar je zapisano tu na naslov hrvatske inteligence, velja v polnem obsegu, če ne celo še v večjem tudi za slovensko inteligenco. Ker ravno slovenska inteligencija je najbolj disciplinirana in po svojem strokovnem znanju tudi na prvem mestu v državi. In da velja ta apel na sodelovanje tudi slovenski inteligenci, to mi vemo in povdarjamo, da ne sklepamo sami tako.

Država ne more in noče pogrešati sodelovanja slovenske inteligence, toda tudi slovenska inteligencija mora spoznati, da ni pasivnost njej v čast.

In kakor mora hrvatska inteligencija nastopiti v zvezi s hrvatskimi gospodarskimi krogi, tako mora slovenska inteligencija delati v sporazumu s slovenskimi gospodarskimi krogi.

Zakaj problem države a tudi slovenskega naroda je v tem, da pridejo do odločilne besede oni, ki producirajo dobrine in da nimajo več besede samo oni, ki žive od produktivnega dela drugih. Zato pa je potreben skupen nastop kulturnih in gospodarskih krogov, ker samo ti so produktivni in samo ti ustvarjajo trajne vrednote in samo od njihovega dela je odvisen napredek naroda.

Vsled sile razmer je to spoznanje prodrlo v merodajnih krogih, da pa to spoznanje obroditi tudi sad, je treba, da inteligencija sedanj trenutek razume in da velikega trenutka ne zamudi.

Akcija dr. Žerjava.

Zagrebski »Obzor« priobčjuje pod gornjim naslovom v svoji torkovi številki sledeče senzacionalno poročilo iz Ljubljane, ki zasluži, da se seznanj z njim tudi slovenska javnost. »Obzor« piše:

»Kakor smo že ponovno javili, poskušajo samostojni demokrati v zadnjem času v Sloveniji osnovati nekaj »napredni blok«, ki bi imel nalogo, da vodi borbo proti klerikalcem, »vedda pod vodstvom dr. Žerjava.

Kakor pa se medtem v zadnjem času dogajava, ima ta akcija povsem drug cilj. Te dni se je mnogo govorilo o naporih dr. Žerjava v Beogradu, da bi vstopil v vlado. Ker dr. Žerjav ve, da samostojni demokrati nimajo ravno mnogo izgledov, da vstopijo v kako kombinacijo je

dr. Žerjav sedaj pripravljen, da vsaj začasno zapusti Pribečeviča in da v Sloveniji osnuje tzv. Napredni blok ter da pod to novo firmo doseže svoj cilj, to je da vstopi v vlado.

Z »naprednim blokom« je stvar taka: Dr. Žerjav je pridobil na svojo stran dvojico voditeljev narodnih socialistov, ki jih več skoro gotovo tudi ni. Na zunaj pa to vendar nekaj izgleda in to posebno za neinformirano beograjsko javnost, za katero ta Zveza med samostojci in to dvojico narodnih socialistov nekaj pomeni. Sedaj stremi dr. Žerjav, da svojo akcijo razširi tudi na socialiste. Med socialisti je dr. Žerjav v resnici pridobil nekatere »voditelje«, ki so v materialni odvisnosti od samostojnih demokratov, gotovo pa je, da se delavci tem svojim voditeljem ne

bodo pokorili. To se je moglo opaziti na včerajšnjem (t. j. prvomajskem) sestanku delavcev, na katerem so nastopali razni napredni blokaši, toda obisk na tem sestanku je bil minimalen. Enako poskuša dr. Žerjav pridobiti na svojo stran nekatere bivše samostojne kmete, ki so danes organizirani v kmetijski stranki.

V tem namenu je včeraj imel shod neki Ivan Mrmolja iz Štajerske, ki je plediral za to, da kmetijska stranka vstopi v Žerjavov napredni blok.

Toda napor Mermolje so ostali brez vsakega uspeha.

Vsi omenjeni napor dr. Žerjava dokazujejo, da bi

dr. Žerjav hotel v Beogradu izzvati impresijo, kako so skoro vse neklerikalne politične stranke v njegovem taboru.

Vendar pa ne more povedati, koliko prištev ima ena ali druga skupina, ki se mu priključi. Torej kaže on v Beogradu samo nekatere firme, ki da so z njim, ne pove pa pri tem, koliko političnega kapitala reprezentirajo posamezne od omenjenih firm. Interesantno je na koncu omenjati, da so samostojni demokrati pričeli zadnji čas predajati odvetnikom v iztirjatev dolga vse one naročnike, ki so dobivali brezplačno njih časopise. V vlado pa da bi hotel dr. Žerjav vstopiti zato, ker da so strankarske blaginje samostojnih demokratov v Sloveniji prazne.

Iz Churchillovih vojnih spominov.

General Weygand.

Osebn položaj maršala Focha ni bil po 27. maju posebno trden. Francija mu je nalagala odgovornost, da je porabil francoske rezerve za kritje zveze med angleško in francosko armado. Foch je bil imenovan za generalissima zveznih armad proti glasu resne in prirodne opozicije. Prvi sad enotnega poveljstva in Fochovega osebnega vodstva fronte bila resnična katastrofa. Pojavili so se močni tokovi pritožb in očitani. Angleži so bili mnenja, da ni ravnal z njimi tako, kakor bi moral. Na drugi strani pa je bilo treba upoštevati tudi druge okoliščnosti... Maršal Foch ni imel na razpolago velike mašinerije generalnega štaba kakor Haig ali Petain. Delal je le s pomočjo teh, ki jih je imenoval »moja vojaška družina« (me famille militaire), s par udanimi častniki, ki so tokom cele vojne delili z njim uspehe in neuspehe. Na čelu teh častnikov je bil neki gotovi mladi general Weygand, agilen, diskreten in modri, ki je pozneje postal bolj znan. V tem času ni bilo mogoče odgovoriti na vprašanje, če je ta mali štab sposoben, da informira svojega voditelja o brezštevilni množici tehničnih detajlov, ki jih je treba vedeti in obvladati prej, predno je mogel pričeti operacijo

moderne velike armade. To vprašanje je bilo tudi povod mnogih dvomov. Kljub temu pa je bil maršal Foch, ki je gradil na skali strategične vere, miren in potrpežljiv.

Zmaga — zastor pade.

V zadnjih odstavkih podaja Churchill pregled operacij, ki so vodile naravnost k premirju, sklenjenemu 11. septembra 1918. Zadnji odstavek obsega popis scene, ki jo je gledal Churchill z okna svojega londonskega stanovanja in razmotrivanja o bodočnosti.

Pred vojno se je zdelo, nemogoče, da bi grozni boji, tudi če prično, mogli trajati več kakor par mesecev. Po prvih dveh letih vojne pa je rastele dvomi, da se vojna sploh kdaj konča. Zdelo se je, da nas loči od starega življenja nepremostljiv prepad. Človek se je pričel groziti, ki so ga obdajale. Bleda zvezda domačije in miru je izginila in okrog nas je besnel vihar z rastočo silo. Leto za letom je zapuščal posameznike optimizem, najmanjše nade so izginile in angleški narod je resigniral, prenašal ta jarem, ne da bi se vpraševal, kdaj bo konec. V vladnih krogih, kjer je bilo treba delati načrte za eno leto naprej, je bilo isto razpoloženje podzaveden temelj naših misli. Končno se je zdelo zmaga zagotovljena. Toda če pride do zmaga v letu 1919 ali pa v letu 1920 ali pa še pozneje — to so bila preveč drzna vprašanja sredi neupros-

MEDNARODNA GOSPODARSKA KONFERENCA V ŽENEVI.

Danes se odprli v Ženevi mednarodna gospodarska konferenca pod predsedstvom g. Theunisa, bivšega belgijskega ministrskega predsednika. To konferenco je sklical Svet Zveze narodov na iniciativno Francije.

Pri tej velevažni svetovni konferenci ne bodo zastopane samo države, ki so članice Zveze narodov, temveč vrsta drugih držav, ki niso v njej včlanjene, kot n. pr. Zedinjene države. Pozvana je bila vsaka država, naj se da zastopati največ po petih članih. Dosedaj je 42 držav imenovalo svoje delegate. Večina izmed njih je imenovala poleg petih stopenikov še nekaj izvedencev. Razen tega je Svet narodov imenoval neposredno enajst članov, ki bodo zastopali trgovske zbornice in druge mednarodne organizacije. Vseh članov konferenc bo 170 do 180, ne včevši enako visokega števila izvedencev.

Izvršni članovi, ki jih je imenoval Svet, so člane konference izbrale vlade na podlagi njih osebnih zmoglosti. Oni pa niso zastopniki oficijelne politike, temveč so zastopniki bankirji, gospodarski izvedenci, poljedelci, uradniki, ki se spoznajo na trgovske zadeve, zastopniki delavcev, organizacij odjemalcev in zadrug itd. Omeniti je treba, da se v njih številu nahajajo štiri ženske.

Prvi del dnevnega reda vsebuje splošen razgovor o gospodarskih tendencah, ki so v stanju vplivati na mir, kakor tudi o glavnih vidikih svetovnega gospodarskega položaja. Drugi del predvideva razgovor o trgovini, industriji in poljedelstvu. Tri točke se bodo posebej podrobno obravnavale: carinski tarifi, trgovinske pogodbe, mednarodne zveze industrijev in elementi, ki karakterizirajo evropski položaj.

Konferenca se bo začela s splošno diskusijo v javni seji, ki bo trajala več dni. Delo nato nadaljevalo v več komisijah, ki bodo tudi javno zborovale.

Računa se, da se bo konferenca končala med 21. in 28. majem. Seje se bodo vršile v dvorani de la Réformation, kjer zboruje tudi Zveza narodov na svojih skupščinah.

P. V. B.

Politične vesti.

— Zdravstveno stanje g. Ljube Jovanovića se stalno boljša. Iz Beograda poročajo, da se zdravstveno stanje g. Ljube Jovanovića stalno boljša. Včeraj se je preselil g. Jovanović iz svojega oddaljenega stanovanja na Senjaku v središče Beograda iz njegove okolice trde, da odide g. Ljuba Jovanović še ta mesec v neko tuje kupališče.

— Pravilna izjava ministrskega predsednika Vukičevića. Kakor znano je prišel zagrebški veliki župan dr. Kramarić v precejšen konflikt z Radićem, ker ni hotel odobriti vseh sklepov zagrebške občinske skupščine. Nekateri listi so nato objavili vest, da bodo dr. Kramarić in še nekateri drugi veliki župani odstavljani. Z ozirom na te govorice je izjavil ministrski predsednik Vukičević novinarjem to-le: Absolutno ni nič res na teh vesteh. Recite vsem, da sem jaz rekel, da ni nič resnice na teh vesteh. Treba, da verjameste meni, a ne temu, o čemur se govorilo in kar morda kdo želi. Obenem je predsednik vlade tudi kategorično zanikal vest, da bo odstavljen somborski veliki župan. — Izjava g. Vukičevića pozdravljamo, ker se z večnim menjavanjem velikih županov samo iz strankarskih razlogov samo izpodkopuje ugled države in preprečuje konsolidacija njene uprave. Tisto: kufre dol, kufre gor z uradništvom se mora vendar enkrat nehati!

— Bolgarska ni na strani Italije. »Daily Telegraph« objavlja dopis svojega dopisnika Charlesa Woodsa iz Sofije. G. Woods pravi, da se je iz razgovorov z diplomati in politiki v Sofiji prepričal, da je Bolgarska v resnici nevtralna v italijansko - jugoslovanskem konfliktu in da v resnici želi, da se ta spor ugodno reši. Bolgarska želi čim prejšnjo rešitev jadranskega spora, ker uvideva, da bi mogla tudi za njo nastati opasnost, če bi se nadaljevali nemiri v Albaniji. Čeprav so bolgarsko - italijanski odnosi zelo dobri, vendar uvideva bolgarska javnost silno nevarnost, ki bi nastala za ves Balkan, če bi postala Albanija italijanska. Italijanski upliv na vzhod bi bil potem presilen. Zaradi tega nače stori Bolgarska nič, kar bi povečalo jugoslovansko - italijanski konflikt. Bolgarska tudi zato noče zahtevati od Jugoslavije

v sedanjem trenutku nobenih koncesij, ker noče, da bi izgledalo, ko da izkorišča neugoden položaj Jugoslavije. — Glede notranjih razmer v Bolgarski pa je izjavil Woods, da so se te pod ministrom Ljapčeva znatno poboljšale.

— O jugoslovansko - madžarskih odnosih je podal madžarski zunanji minister Valko dopisniku »Politike« zanimivo izjavo. Med drugim je dejal: Na Madžarskem obstoji potrebno razumevanje za jugoslovanski narod in on upa, da bodo v jeseni v Beogradu začela pogajanja uspešna. Tudi on je mnenja, da mora priti do dobrososedskih odnosov med Madžarsko in Jugoslavijo. Da pa postanejo odnosi normalni, je treba, da bodo rešena vsa vprašanja, ki izhajajo iz Trianonske pogodbe. Šele potem je mogoče pričeti z reševanjem gospodarskih vprašanj. Do politične kooperacije pa ne more priti, dokler niso odstranjene posledice svetovne vojne. Valko je nato dejal, da bo v kratkem predložil madžarskemu parlamentu v ratifikacijo vse z Jugoslavijo sklenjene pogodbe. Prijateljski pakt z Italijo pomeni samo konkretiziranje dejanskega položaja. Absolutno pa ni res, da bi bila sklenjena med Madžarsko in Italijo kaka tajna pogodba. Glede reškega vprašanja je dejal Valko, da treba najti način, ki osigura madžarski tranzit skozi Jugoslavijo. Upa, da bo v tem pogledu dosegel v kratkem z Jugoslavijo sporazum, ker je tudi Jugoslavija zainteresirana na tem, da so njene železnice popolnoma izkoriščane.

— Francosko časopisje o jugoslovansko - italijanskem konfliktu. Pariški »Jurnal des Debats« priobčjuje članek Augusta Gauvaina, ki smatra, da je italijansko - jugoslovanski konflikt izgubil svojo ostrino. Ko je Mussolini, ki je vsa to afero tudi lansiral, izjavil, da incident sedaj ne obstoja, moremo vsi smatrati afero za likvidirano. Intervencija Zveze narodov in anketa sta postali nepotrebnosti. Beograd nima ničesar odgovarjati, niti mu ni potrebno pričeti s kakimi pogajanj. Jugoslavija mora ostati le pozorna, Francija, Anglija in Nemčija pa morajo biti pripravljeni za vsako presenečenje. — M. Ancel v »Information Financiere« je mnenja, da bi Anglija vložila svoj veto, ako bi Italija se poskušala ojačiti svoje sredozemske namene. Pisec dodaja, da so Balkanci spoznali nevarnost in da so sedaj sposobni upreti se z veliko silo. V tem je važnost turško - jugoslovanskega zblizanja in skorajšnjega sestanka Male antante.

— Chamberlain o tiranski pogodbi. Chamberlain se je o italijansko - jugoslovanskem konfliktu ponovno izrazil v angleški poslanski zbornici, da se angleške vlade tiranska pogodba ne tiče. Angleška vlada nima neposrednih interesov v tej zadevi, stori pa je svojo dolžnost, da iziginejo na obeh straneh sovražnosti in da se omogočijo direktna pogajanja. Direktnega apela na Zvezo narodov pa ne more nasvetovati. — Kakor poroča pariški »Information« iz Londona se v gotovih krogih, blizu angleške vlade, boje, da so italijanske vojaške priprave, ki so jih ugotovili na italijanski meji, v zvezi z nameravano zasedbo Sušaka ali pa kakakega kvartnerskega otoka. To bi imelo namen, da bi imela Italija pri poznejših pogajanjih z beograjsko vlado boljše stališče. V Londonu so prepričani, da bi Jugoslavija na kako tako izzivanje odgovorila s protikrepi.

— Italija dobi Palestino in Mezopotamijo. »Daily Mail«, ki je objavil članek grofa Rothemore o fašizmu, v katerem se izraža najpovoljnejše, poroča v drugem članku, da bo Anglija odstopila Italiji mandat nad Palestino in Mezopotamijo, ki sta obe zelo dragi za Anglijo.

— Chamberlainova izjava o kitajskih dogodkih. Na vprašanje, ali ne misli odgovoriti na Cenovo noto, je Chamberlain odgovoril: »Diskusija med veleposlani o odškodninskih zahtevah radi nankinskih dogodkov se še nadaljuje ter še ni mogoče dati končnega pojasnila o tem. Na vprašanje, če je res, da namerava angleška vlada samostojno nastopiti, je Chamberlain odgovoril, da ne more trenutno ničesar pripomniti, vendar pa bo dal zbornici kolikor mogoče kmalu tozadevna pojasnila. — Tajnik admiralitete je obvestil zbornico, da je dobilo angleško brodovje na Jangtsekiangu pooblastilo, da sme odgovarjati na topovski ogenj Kitajcev. — Vršila se je tudi posebna seja ministrskega sveta, ki sta ji prisostvovala vrhovni poveljnik zračnega brodovja in šef generalnega štaba in na kateri se je razpravljalo o položaju na Kitajskem.

nih vsakdanjih potreb. Nihče več ni imel poguma, da bi verjel v mir leta 1918. Kljub temu se je pa od časa do časa javljalo vprašanje: Zruši li se Nemčija naenkrat kakor po Jeni, ali se bo borila kakor Francija pod Napoleonom ali kakor Buri? Svetovna vojna je pričela v času, ko sta bili obe strani prepričani o zmagi. Če pa se vojna zavleče zdaj tako dolgo, dokler ne bo ena stran uverjena, da ni več nade? In ali je v nemškem pogumem, toda skoz in skoz logičnem značaju, da bi se boril brez upanja na uspeh? Kaj se bomo borili leto dni na Reni, pojdemo-li v pohodu v Berlin, ali pa se sprimetu armadi na odprtem polju in bo zavojevanje prebivalstvo sovražne zemlje? Morda pa se zgodi, da bomo pričla ogromnega krča, strašne katastrofe, in splošnega sprejema poraza in vsega tega, kar je z njim v zvezi? Zmirom smo si predstavljali, da konča vojna z Jenom. Toda bodočnost je odločila drugače.

Pogoji premirja.

Če je velika organizacija tega sveta čez mero napela, se zgodi, da se njena zgradba zruši naenkrat. In ničesar več ni, kjer bi politika, četudi modra, lahko gradila, nikjer ni mogoče več najti opore za čednost ali vrednote, niti avtoritete ali iniciative. Velika zgradba Nemčije, ki je še pred par dnevi zasedila narode, se je stresla v temeljih in razpadla v tisoče posameznih drobcev. Vsi

njeni zavezniki, ki jih je tako dolgo podpirala, so podlegli in ruširani prosili posamič za mir. Velike armade so bile uničene na fronti in demoralizirane v zaledju. Mornarica, ki je bila Nemčija ponosna nanjo, se je pobunila. Izbruhnila je revolucija v državi največje discipline in poslušnosti. Najvišji poveljnik je zbežal. Taki prizori pretresajo človeštvo: in mrtvaški zvon se oglašja in slišo ga tudi zmagovalci ob uri triumfa.

Parlament ni hotel verjeti pogojem miru, dokler jih ni slišal. Toda ko je bil dokument prebran, je neizmerna hvaležnost napolnila vsa srca. Vsak je mislil le na to. Neposredna izpraznitev zasadenih krajev, repatriacija vsega prebivalstva, izročitev 5000 topov, 30.000 strojnih pušk, 3000 metalcev min, 2000 letal; evakuacija levega brega Rene, izročitev 5000 lokomotiv, 150.000 vagonov, 5000 tovornih avtomobilov v dobrem stanju z vsemi deli, neposredna repatriacija vseh ujetnikov, brez reciprocitete, opustitev brest-litovske in bukureške mirovne pogodbe, izročitev 6 boljših podmorskih čolnov in končno pravica zaveznikov, da prekinajo premirje ti pogoji, ur, v slučaju, če ne bodo izpolnjeni ti pogoji. Taki so bili pogoji premirja. Nemčija se je brez moči morala udati na milost in ne-milost zmagovalnemu sovražniku.

(Dalje pri.)

(recitacija iz te pravljice igre — 1924). Le-
lja — jezerska deklica, mladinska igra, ki
jo je komponiral pok. g. Ant. Foerster (1924).
Gorazd — zgodovinska drama starih Slova-
nov (1924). Mladi Sokol — mladinska prav-
ljica (1925). Vstani Korotan! — simbolični
prikaz (1925).

Dvorana ni bila polna. Vzrok bo pač v
datumu in v tem, da je v isti dvorani bil ta-
koj nato koncert, ki so ga priredili železni-
čarji. Prosimo! Novo mesto, ultimo, 2 prire-
ditvi. Vrh tega pa še godba na trgu. Inkom-
patibilno. Povod temu: Podružnica sv. Cirila
in Metoda si je rezervirala za 7. in 8. maj
dvorano, a jo radi nemožnosti izvesti, kar je
hotela, zadnji trenutek odpovedala.

Zeleli bi več resnosti, več premisleka.

Sport.

Iz mednarodnega ringa. Bokserska komi-
sija države New York ni dovolila prvaku po-
lutežke teže Jacku Delaneyju, da spremeni
svojo kategorijo. Delaney se je namreč hotel
boriti s Pavlinom, ki pa spada v težko težo,
tako da je sedaj dvomljivo, če se bo ta match
sploh vršil. — Pred 10.000 gledalci se je vr-
šil v Dortmundu boj za nemško boksersko
prvenstvo v teški teži. Zmagal je Rudi Wa-
gener, ki je svojega nasprotnika Breiten-
straeterja porazil knock-out že v 2. rundi.

Tenis. Oba najboljša teniška prvaka sveta,
Čeh Koželuh in Poljak Najuh sta izvojevala
v Berlinu velezanimiv match. Koželuh se je
revanširal za svoj lanski poraz in je zmagal
6 : 4, 6 : 4, 6 : 1. Sodil je ameriški
prvak William Tilden. — 16-letna prvakinja
Betty Nuthal, ki je dosegla v večjih turnir-
jih že prav lepe uspehe, si je priborila v Bo-
urnemonthu vzlic trdovratnemu odporu ne-
katerih najboljših angleških igralcev britsko
prvenstvo za dame in je premagala v končni
igri Charke 8 : 6, 6 : 2. — Cochet, ki ranži-
ra kot tretji v svetovnem seznamu teniških
prvakov, zmagalec Tildena, je bil premagan
od mladega igralca Charlesa Boussusa. Če-
ravno je to poraz samo posledica zelo me-
njajoče se forme Cocheta, je zmaga mladega
Parižana dokaz, da razpolaga Francija z iz-
bornim teniškim naraščanjem.

Dirka za poset diamantnih polj v Južni
Afriki. V Grootfonteinu so nedavno odkrili

nova diamantna polja in priredili dirko za
dotične, ki so hoteli zagurati si posamezne
deležje. Prvega starta se je vdeležilo 17.000
ljudi, vendar je pa 10.000 teh predčasno se
spustila v tek, da bi protestirali proti mehina-
ciam velikih družb ki so bila najele po-
klicne tekače, s kojih pomočjo so namerava-
le priti v posest najboljših deležev. Ta dir-
ka je bila razveljavljena in razpisana druga,
katere se je vdeležilo 25.000 ljudi. Na dia-
mantnih poljih samih so ta dan aretirali 21
oseb, ki so se tam skrile, da bi si brez truda
pridobile dobre kraje. Pol ure za startom
tekačev so smeli dirkati tudi avtomobilisti,
kar je bilo silno zanimivo, ker se je veliko
vozov zdrobilo radi slabe poti. Misel upri-
zoriti tako dirko, je gotovo originalna in člo-
vek teče o pravem času besede za svojo sre-
čo; toda če jo je tudi človek dosegel, je ve-
liko vprašanje, saj na prvi pogled je zelo
težko poznati pravi kraj in marsikdo, ki je
mogoče med prvimi prišel na bogata le-
žišča, je bil kljub temu razočaran, dočim je
lahko zadnji naletel na bogato žilo in tako
obogatel. Saj sreča se ne da prisliliti.

Kronprince kot nogometaš. Zadnje meddr-
žavne tekme med Belgijo in Švedsko (2 : 1)
v Bruslju se je vdeležil tudi belgijski princ
Leopold, toda ne samo kot gledalec, kot dru-
ge take avtoritete, ampak kot strokovnjak.
Princ je namreč aktiven nogometaš v moštvu
svojega regimenta in zelo dober branilec v
nekem bruseljskem moštvu. Sicer je pa princ
tudi častni predsednik belgijskega nogomet-
nega saveza.

Nov svetovni rekord Lockharta. Ameriški
mojsterski dirkač Lockhart je prekosil dose-
dani rekord za motocikle, ker je na 1.5 li-
terskem Möller-motociklu dosegel v otvorit-
veni dirki v Calvercity na uro poprečno hi-
trost 232 km.

BORZE

dne 3. maja 1927.

Ljubljana. (Prve številke povpraševanja,
druge ponudbe in v oklepajih kupiški za-
ključki.) Vrednote: investicijsko 84,25 — 85,
Vojna škoda 0 — 339, zastavni in komunalne
Kranjske 20 — 22, Celjska posojilnica 195 —
197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkan-
tilna 98 — 100, Praštediona 850 — 0, Kreditni

zavod 160 — 170, Trbovlje 0 — 500, Vevče
124 (ex kupon), Slavonska 55 — 65, Sešir 104
— 0.

Zagreb. Amsterdam 2277,3 — 2283,3, Dunaj
800,5 — 800,5, Berlin 1349,5 — 1352,5, Italija
286,8 — 288,8, London 276,2 — 277, New York ček
56,75 — 56,95, Pariz 222,375 — 224,275, Praga
168,3 — 169,1, Svica 1094 — 1097.

Curich. Beograd 9,13, Berlin 123,20, New-
york 519 in petnajst šestnajstink, London
25,26, Pariz 20,375, Milan 15,40, Budimpešta
90,60, Bukarešta 3,32, Sofija 3,75, Varšava
58,125, Dunaj 73,20.

To in ono.

KATASTROFA OB MISSISSIPIJU.

Strašna elementarna katastrofa, ki je za-
dela pokrajine ob Mississippiju, zavzema ved-
no večje dimenzije. Mesto New-Orleans je
sicer, kot se zdi, vsled izvršenih razstrelb
nasipa rešeno, zato pa so drugi rodoviti
okraji silno ogroženi. Pomanjkanje in beda
med prebivalstvom vedno bolj naraščata. Člo-
veška moč elementom ne more več uspešno
kljubovati.

Glavni val je došel do Bicksburga ter
poplavljal nadaljne pokrajine v Arkansasu,
Mississippiju in Severni Louisiani. V sled sil-
nega pritiska vode je ogrožen eden od na-
sipov. Če se poruši, bo 30 mest bolj ali manj
poplavljenih.

Pri Natches-u v Louisiani je nasip ob Mis-
sissippiju na štirih mestih počil. Kakih 100
oseb, ki niso čule varnostnih signalov, je v
smrti nevarnosti. Nasip ob Arkansasu je
voda v širini pol drugega kilometra predr-
la. Pet okrajev je pod vodo. Dragocena polja
bombaža in sladkornega trsa so uničena. Od
150.000 prebivalcev je večina na begu. Ma-
loštevilne ljudi, ki niso hoteli zapustiti svoj-
jih hiš, je zajela voda. Da so jih rešili, je
moralo priti brodovje 2000 bark. Voda ne-
pestando narašča. Brzjavne in telefonske zve-
ze so večinoma uničene. Center pokrajine,
mesto Aleksandrija, ki šteje 25.000 prebi-
valcev, se smatra za izgubljeno. Ker je po-
treben vsak moški, ki je na razpolago, so
oblasti izpustile kaznenice. V več okrajih je
proglášeno obsedno stanje. Vojaški aeroplani
krožijo neprestano nad novoogroženimi

pokrajinami in vzdržujejo zvezo med ljudmi,
ki jih je voda obkrožila in odrezala, z osta-
lim svetom.

Po odredbi Barke-a se bo v Louisiani in
Arkansasu evakuiralo nadaljnih devet mest
in številne manjše naselbine. Pri New-Orle-
ansu je padla voda za 6 cm. Razstreljene
breše se širijo vsled vodnega pritiska od ure
do ure. Inženjerji jih nameravajo zavarovati,
ko dosežejo širino 650 metrov, s kovinastimi
ploščami. V nižje ležečih krajih stoji voda
kakih 20 čevljev visoko, tako da je videti
od hiš samo dimnike. Oblasti so rekrutirale
za pomožno akcijo vse motorne ladje, ki se
nahajajo na Mississippiju v svrhu pobiranja
vrtiholapljanja alkohola.

20 kilometrov severno od Podyrasa so
inženjerji predor v nasipu ob Mississippiju to-
pet za 330 metrov razširili. Grmenju podob-
no bučanju vode, ki dere skozi odprtino, se
sliši v okrožju 5 kilometrov.

Škoda, ki jo je povzročila poplava dose-
daj, cenijo na 200 milijonov dolarjev. Dr-
žavni tajnik Hoover, ki se je vrnil te dni iz
poplavljenega ozemlja v Washingtonu, je iz-
javil, da gre za največjo katastrofo, ki jo
pozna zgodovina Amerike. Pet milijonov
dolarjev, ki jih je nabral pomožni odbor,
zadostuje niti za prvo pomoč prizadetemu
prebivalstvu. V sled tega bo izdala vlada na
prebivalstvo Amerike ponoven apel ter za-
htevala, da se zbere še 7 milijonov dolarjev,
ker je treba najmanj 12 milijonov dolarjev,
da se preskrbi četrt milijona beguncev vsaj
z najpotrebnejšim.

PRVI CILINDER.

Cilinder postaja nemoderen. Celo v Angli-
ji, kjer je doma. Zato mislimo, da ne bo od-
več, če povemo, od kod to elegantno pokri-
valo izvira: Prvi cilinder je nosil neki John
Hetherington, lastnik trgovine z galanterijs-
kim blagom v Londonu. John Hetherington
se je pojavil s cilindrom na londonskih uli-
cah leta 1797. Vzbudil je med občinstvom
tako senzacijo, da je bila v navalu tepcev
zlomljena neki ženski roka. Posledica tega
je bila, da je bil Hetherington policijsko kaz-
novan. No, Hetherington se raditega ni dal
oplašiti, nosil je svoj cilinder dalje, klobuk
je prišel v modo in igral pozneje vlogo, o ka-
teri se Hetheringtonu ni niti sanjalo.

Mareel Prevost

Don-Juanke.

— Oj, kako ste naivni!... Drugega si je po-
iskala... mladega oficirja na dvoru svojega soproga.
Bil ji je zvest, toda slednjič se je dal prestaviti v
Berlin in se je tam poročil z drugo. Od tistega časa je
kneginja prepričana, da so vsi moški ničvedni, in da
ne marajo razumeti ženskega srca.

— Ona imenuje to — srce! je zamrmrala Berta.

— Iskrena ženska je, je odvrnil Guilloux. To je
najbolj čudna stran njenega značaja. Pravzaprav je
sentimentalna. Kakor je oboževala Otona, tako obožuje
vse svoje... sledeče soproge. Pri vseh nadaljuje z
iskanjem svojega ideala z uprav nemško občutnostjo.
Sanjari v mesečnih nočeh in piše ljubezenska pisma
v verzih. Ima sestanke v razvalinah in gleda zvezde ob
uri, za katero se je domenila s svojim odsotnim lju-
bincem. Ona fina razlika med idealno in fizično lju-
bezniijo, ki jo ženske tako negujejo, ne pomeni za
njo prav nič. Sicer pa ima morda v tem prav.

Prsti Berte Lorande, ki so se tesno oklepali Tré-
vouxove roke, so jo kot v instinktivni zadregi spu-
stili, česar v temi nihče ni opazil. Berta pa je s spre-
menjenim glasom vprašala diplomata:

— Kaj pa pravi knez Oton k vsemu temu?

— Ta si je stvar čisto udobno uredil. Njegova lju-
bica je dama visoke finsburške družbe, ki ni tako ne-
nasitna kot kneginja. Ker sta si obadva zakonca, med-

sebojno nezvestobo dopuščala, je zakon še vedno ob-
stojal naprej, tako da so se v desetih letih narodile
štiri male kneginje v finsburški palači. Ena sama je
tako drzna, da ni knezu prav nič podobna, toda k sreči
ima vsaj poteze svoje matere. Knez je zelo bogat in
zato mnogo potuje, včasih sam, včasih s svojo soprogo.
Če prideta v Pariz, gre knez svoja pata, kneginja pa
svoja. Ona ljubi umetnike, predvsem godbenike, kajti
sama mojstrsko igra harfo. Občuje pa tudi s slikarji in
literati. Sicer jo pa književnost dolgočasi in čita malo;
zato si pusti poročati o sodobni literaturi od svoje
dvorne dame, gospe Lelièvre, ki je baje njena neza-
konska polsestra. Toda kneginja meša v slovestvu vse
in včasih se zgodi, da čestita enemu pisatelju k uspe-
hu knjige nekega drugega in zabavlja čez njegovo
lastno delo.

Komtesa, ki se je že ves čas udajala svojim mi-
slim, se je tu vmešala v pogovor:

— Ne razumem, kako more ta Nemka igrati v
Parizu tako vlogo.

— Milostiva, je odvrnil Guilloux, po Versajskem
miru je okraj Finsburg pripadel Dancem, torej našim
prijateljem. Sicer pa je Hilda vedno imela galantno
nagnenje do Francije in je menda hvaležna svojemu
soprogu, da med vojno ni vstopil v nemško armado,
temveč se rajši umaknil v Švico.

Trévoux se je pri tem pogovoru skoraj sramoval,
da govori o tem ženskem slučaju na ta način, kot
sestavlja v bolnici popis bolezenskega slučaju.

Bil je iz dobre rodbine, mati mu je bila menden-

ska dama, toda vseskozi poštena. S šestnajstimi leti
je prostovoljno vstopil v armado in postal oficir. Bil
je še pobožen in izpolnjeval svoje verske dolžnosti in
ljubezen zanj ni bila zadeva strasti, temveč zadeva
veseli. O življenju ničesar ni vedel. Ker pa je bil zelo
inteligenten, je vedel vsaj to, da ničesar ne vé, da je
pa potrebno vedeti. Guillouxove opazke so vzbudile
o njem zaničujočo radovednost.

— Kdo pa so Parižani, je vprašal, ki so se za-
nimali za osebo, kot je Hilda?

— Preveč jih ravno ni, toda med njimi so bili ofi-
cirji, igralci, umetniki in znanstveniki. Starost mo-
škega pri tej ženski ne igra nobene vloge. Pozna-
nega ali dva, ki sta radi nje hotela izvršiti samomor.

— Ali je tako hudobna ženska? je vprašal Tré-
voux.

— O nikakor ne, je odgovorila komtesa Anderny-
— Komtesa ima prav, je dodal Guilloux. Toda
manjka ji smisel za vsakdanjost. Iz začetka si je pred-
stavljala, da imajo vsi ljudje enako knežje vsote na raz-
polago, kot ona. In zato je finančno uničila marsikate-
rega moškega, dokler ni spoznala pravo razmerje in
obžalovala svoje početje. Zato je dobila njena dvorna
dama, gospa Lelièvre, od nje nalog, da se poprej čim
točneje informira o premoženjskih razmerah, njenega
ljubimca. Na eni strani je to smešno, na drugi pa na-
ravnost ginljivo.

— Če jo je informirala o financah Ramona Genaza,
je vzkliknila Berta smeje, mora biti že zelo spretna
ženska. (Dalje prihodnjé.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

**najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.**

Zahlevajte ponudbo. — Telefon št. 2369.

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

○ Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Posebni oddelki za gospode

Klobuki
Perilo
Kravate
Modne
Poltronske
Pletenine
Palice
Dežniki
itd.

A. Sinkovec nasl. K. Joss
Ljubljana Mesni trg

TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
SIMON GREGORČIČEVA UL.

se priporoča

za naročila v tiskarsko
stroko spadajočih del.

Kontoristinja

samostojna moč, večja
knjigovodstva, korespon-
denca, stenopisja in stro-
jepisja, išče službe. Po-
nudbe prositi na upravo
lista pod značko »Ve-
letna praksa«.

**Simon
Klimanek,**
LJUBLJANA.

Selenburgova ulica št. 6
izdeluje obleke za gospo-
de po najnovejši modi
in zmernih cenah. V za-
logi ima vedno najboljše
teško in angleško sukno.

**Stavbena
parcela**

z dobro obdelanim vrhom
od potu v Rožno dolino,
Levčeva ulica, se proda.
Naslov v upravi »Narod-
nega Dnevnika«.

Na prodaj

veliki makalasti naslov
mi a Din 300.—
pove upravo lista.

Oglašujte v
Narodnem Dnevniku.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

Josip Petelinca

kolesa in šivalni stroji

znamke
Gritzner, Adler in Phönix.

Najlepše opreme, pesamezni deli, pneu-
matika, igle za vse sisteme — samo v

Najnižje cene. — Tudi
na mesečna odplačila. **LJUBLJANA** blizu Prešernovega
spomenika ob vodi.

Enodružinska hišica

3 sobe in 2 kabineta se odda takoj v najem.
Bohoričeva ulica št. 24. Event. telefonske
informacije št. 25-60.

- Širite -
„Narodni Dnevnik“!

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Iščem

za 1. julij stanovanje, ob-
stoječe iz kuhinje ter 1
do 2 sob. Plačam dobro
Naslov v upravi lista.

Drva - čebin
Wolfova 1/II. - Telef. 58.